

უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის შექმნა

უმაღლეს განათლებაზე პასუხისმგებელი მინისტრების კონფერენციის
კომუნიკე

ბერლინი

2003 წლის 19 სექტემბერი

პრეამბულა

1999 წლის 19 ივნისს, სორბონის დეკლარაციის მიღებიდან ერთი წლის შემდეგ, ევროპის 29 ქვეყნის უმაღლეს განათლებაზე პასუხისმგებელმა მინისტრმა ხელი მოაწერა ბოლონის დეკლარაციას. მინისტრები შეთანხმდნენ მნიშვნელოვან ერთობლივ ამოცანებზე 2010 წლისათვის ერთიანი უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის (EHEA) ჩამოყალიბებისათვის. შედეგების შემსწავლელ პირველ კონფერენციაზე, რომელიც გაიმართა პრაღაში, 2001 წლის 19 მაისს, მათ გაზარდეს დასახულ მიზანთა რაოდენობა და კვლავ დაადასტურეს ნაკისრი ვალდებულება შექმნან უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცე 2010 წლისათვის. 2003 წლის 19 სექტემბერს ევროპის 33 ქვეყნის უმაღლესი განათლების მინისტრები შეიკრიბნენ ბერლინში, რათა განეხილათ მიღწეული წარმატებები და დაესახათ პრიორიტეტები და ახალი მიზნები შემდგომი წლებისათვის უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის შექმნის დაჩქარების მიზნით. ისინი შეთანხმდნენ შემდეგ მოსაზრებებზე, პრინციპებსა და პრიორიტეტებზე:

მინისტრები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ ბოლონის პროცესის სოციალური განზომილების მნიშვნელობას. კონკურენტუნარიანობის გაზრდის საჭიროება გაწონასწორებული უნდა იქნეს უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის სოციალურ მახასიათებელთა გაუმჯობესებით, რომლის მიზანია სოციალური თანადგომის გაძლიერება და სოციალურ და გენდერულ უთანასწორობათა შემცირება, ნაციონალურ თუ ევროპულ დონეზე. ამ კონტექსტში მინისტრები ადასტურებენ თავიანთ პოზიციას, რომ უმაღლესი განათლება არის საზოგადოებრივი დოვლათი და საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობის ობიექტი. ისინი ხაზს უსვამენ საერთაშორისო აკადემიურ თანამშრომლობას და სტუდენტებისა და აკადემიური პერსონალის გაცვლაში უპირატესობას აკადემიურ ღირებულებებს ანიჭებენ.

მინისტრები ჯეროვან ყურადღებას მიაპყრობენ ლისაბონსა (2000 წ.) და ბარსელონაში (2002 წ.) გაკეთებულ ევროპის საბჭოს დასკვნებს, რაც მიზნად ისახავს ევროპაში შეიქმნას "მსოფლიოში ყველაზე კონკურენტუნარიანი და დინამიური, ცოდნაზე დამყარებული ეკონომიკა, რომელსაც ექნება სტაბილური ეკონომიკური ზრდის უნარი – სულ უფრო მეტი და უკეთესი სამუშაო ადგილებითა და უფრო მტკიცე სოციალური თანადგომით", რაც

მოითხოვს შემდგომ ნაბიჯებსა და უფრო მჭიდრო თანამშრომლობას ბოლონის პროცესის კონტექსტში.

მინისტრები მხედველობაში იღებენ პრადისა და ბერლინის შეხვედრებს შორის ბოლონის პროცესის განვითარების თაობაზე სამუშაო ჯგუფის მიერ მომზადებულ ანგარიშს. ისინი ასევე ითვალისწინებენ ევროპის უნივერსიტეტების ასოციაციის (EUA) მიერ მომზადებულ ანგარიშს – „ტენდენციები III“. ისევე როგორც რამდენიმე წევრი სახელმწიფოსა და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და სტუდენტების მიერ მოწოდებული სემინარების შედეგებს; ეს სემინარები პრადისა და ბერლინის შეხვედრებს შორის სამუშაო პროგრამის ნაწილია. გარდა ამისა მინისტრები აღნიშნავენ ეროვნული ანგარიშების მნიშვნელობას, როგორც ბოლონის პროცესის პრინციპების გამოყენებით მიღწეული მნიშვნელოვანი პროგრესის თვალსაჩინო მაგალითს. და ბოლოს, ისინი მხედველობაში იღებენ ევროკომისიისა და ევროპის საბჭოს რეკომენდაციებს და ადასტურებენ თავიანთ მხარდაჭერას პროცესის სისრულეში მოსაყვანად.

მინისტრები თანხმდებიან, რომ მიღებული უნდა იქნეს ზომები თავიანთ ქვეყნებში უმაღლეს განათლებასა და მეცნიერულ კვლევებს შორის მჭიდრო კავშირების უზრუნველსაყოფად. ჩამოყალიბების პროცესში მყოფი უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცე დიდ სარგებელს მიიღებს კვლევის ევროპულ სივრცესთან (ERA) ნაყოფიერი თანამშრომლობით, ამგვარად გაძლიერდება „ცოდნის ევროპის“ საფუძველი; საბოლოო მიზანი ევროპის კულტურული სიმდიდრისა და ენობრივი ნაირფეროვნების დაცვაა, რაც მისი მრავალფეროვანი ტრადიციების მემკვიდრეობაზეა დაფუძნებული და, ასევე, ევროპის ინოვაციური და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პოტენციალის ხელშეწყობაა, ევროპის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებათა შორის მზარდი თანამშრომლობის მეშვეობით.

მინისტრები აღიარებენ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და სტუდენტური ორგანიზაციების განმსაზღვრელ როლს უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის განვითარებაში. ისინი მხედველობაში იღებენ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების შესახებ გრაცის კონვენციიდან გამომდინარე ევროპის უნივერსიტეტების ასოციაციის რეკომენდაციებს, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ევროპული ასოციაციის (EURASHE) წვლილს და ევროპაში სტუდენტების ეროვნული კავშირების (ESIB) საქმიანობას.

მინისტრები მიესალმებიან მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონების მიერ გამოხატულ ინტერესს უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის განვითარებისადმი და, როგორც ამ კონფერენციაზე დამსწრე სტუმრებს, ისინი განსაკუთრებით მიესალმებიან წარმომადგენლებს ევროპის იმ ქვეყნებიდან, რომლებიც ჯერ არ არიან ჩართული ბოლონის პროცესში, ასევე ევროკავშირის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის აუზის ქვეყნების (EULAC) უმაღლესი განათლების საერთო სივრცის შედეგების შემსწავლელი კომიტეტის წარმომადგენლებს.

პროგრესი

მინისტრები მიესალმებიან პრადის უმაღლესი განათლების სამიტის შემდგომ პერიოდში განხორციელებულ ინიციატივებს, მიმართულს იოლად შესადარი და თავსებადი სისტემების გაუმჯობესებისაკენ, უმაღლესი განათლების სისტემის გამჭვირვალობისა და ევროპული უმაღლესი განათლების ხარისხის დახვეწისაკენ სვლას ინსტიტუციონალურ და ეროვნულ დონეზე. მინისტრები მაღალ შეფასებას აძლევენ ყველა პარტნიორის — უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების, სტუდენტებისა და სხვა დაინტერესებული პირების — მიერ აღებულ პასუხისმგებლობასა და მათ თანამშრომლობას ამ მიმართულებით.

მინისტრები ყურადღებას ამახვილებენ ბოლონის პროცესის ყველა დეტალის მნიშვნელობაზე უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის ჩამოყალიბებისათვის და ხაზს უსვამენ ინსტიტუციონალურ, ეროვნულ და ევროპულ დონეზე საქმიანობის გააქტიურების საჭიროებას. პროცესისათვის შემდგომი იმპულსის მისაცემად მინისტრები მომავალი ორი წლისათვის ვალდებულებად იღებენ შუალედურ პრიორიტეტებს. ისინი გააძლიერებენ ძალისხმევას ხარისხის უზრუნველყოფის ეფექტური სისტემის მხარდასაჭერად, ორსაფეხურიანი სისტემის ეფექტური გამოყენების გასაფართოებლად და აკადემიური ხარისხებისა და სწავლის ხანგრძლივობის აღიარების სისტემის გასაუმჯობესებლად.

ხარისხის უზრუნველყოფა

აღიარებულია, რომ უმაღლესი განათლების ხარისხს უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის განვითარებაში უმთავრესი ადგილი უკავია. მინისტრები ვალდებულებას იღებენ ხელი შეუწყონ ხარისხის უზრუნველყოფის განვითარებას ინსტიტუციონალურ, ეროვნულ და ევროპულ დონეზე. ისინი ხაზგასმით აღნიშნავენ ხარისხის უზრუნველყოფის საკითხში ერთობლივად მიღებული კრიტერიუმებისა და მეთოდოლოგიების საჭიროებას.

მინისტრები მიიჩნევენ, რომ ინსტიტუციური ავტონომიურობის პრინციპებთან შესაბამისად უმაღლესი განათლების სისტემაში, მთავარი პასუხისმგებლობა ხარისხის უზრუნველყოფაზე თვით საგანმანათლებლო დაწესებულებებს ეკისრება. ეს ხელს შეუწყობს ხარისხის ეროვნულ სისტემაში აკადემიური სისტემის რეალური ანგარიშვალდებულებისათვის საფუძველის შექმნას.

მინისტრები შეთანხმდნენ, რომ 2005 წლისათვის ხარისხის უზრუნველყოფის ეროვნულ სისტემაში შევა:

- პროცესში ჩართული ორგანიზაციებისა და ინსტიტუტების პასუხისმგებლობის განსაზღვრა.
- პროგრამებისა და საგანმანათლებლო დაწესებულებების შიდა და გარე შეფასება, სტუდენტების მონაწილეობა და შედეგების გამოქვეყნება.
- აკრედიტაციის, სერტიფიკაციის ან სხვა შესაბამისი პროცედურების სისტემა.

- საერთაშორისო მონაწილეობა, თანამშრომლობა და საერთო საგანმანათლებლო ქსელის შექმნა.

ევროპულ დონეზე მინისტრები მოუწოდებენ ხარისხის უზრუნველყოფის ევროპული ქსელის (ENQA) წევრებს, ევროპის უნივერსიტეტების ასოციაციასთან (EUA), უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ევროპულ ასოციაციასთან (EURASHE) და ევროპის სტუდენტების ეროვნულ კავშირებთან (ESIB) თანამშრომლობით, განავითარონ ხარისხის უზრუნველყოფის შეთანხმებული სტანდარტები, პროცედურები და ინსტრუქციები, შეისწავლონ ხარისხის უზრუნველყოფის და/ან აკრედიტაციის სააგენტოების, ან ორგანოებისათვის ადეკვატური სისტემების უზრუნველყოფის გზები და 2005 წლისათვის სამუშაო ჯგუფის მეშვეობით ჩააბარონ მინისტრებს ანგარიში. შესაბამისი ანგარიში გაეწევა ხარისხის უზრუნველყოფის სხვა ასოციაციებისა და საგანმანათლებლო ქსელების გამოცდილებას.

აკადემიური ხარისხის სტრუქტურა:

ორ მთავარ საფეხურზე დაფუძნებული სისტემის შემოღება

მინისტრები კმაყოფილებით აღნიშნავენ, რომ ისინი ბოლონის დეკლარაციით დაკისრებული ვალდებულებების შესაბამისად ახორციელებენ ორსაფეხურიან სისტემაზე გადასვლას, უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის საყოველთაო რესტრუქტურირებას. ყველა მინისტრი იღებს ვალდებულებას, რომ 2005 წლისათვის ორსაფეხურიანი სისტემის დანერგვა დასრულდება.

მინისტრები ხაზს უსვამენ მიღწეული შედეგების განმტკიცების მნიშვნელობას, ახალი კვალიფიკაციების შეთანხმებისა და მიღების გაუმჯობესებას საგანმანათლებლო დაწესებულებებში – ამ დაწესებულებებსა და დამქირავებლებს შორის მოლაპარაკებების მეშვეობით.

მინისტრები წევრ ქვეყნებს მოუწოდებენ თავიანთი უმაღლესი განათლების სისტემებისათვის შექმნან იოლად შესადარებელი და თავსებადი კვალიფიკაციების სტრუქტურა, რომელიც მიზნად ისახავს აღწეროს კვალიფიკაციები სამუშაოს მოცულობის, დონის, სწავლის შედეგების, კომპეტენციების და პროფილის საშუალებით. ისინი, ასევე შეიმუშავენ კვალიფიკაციების ყოვლისმომცველ სტრუქტურას უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცისათვის.

ასეთი სტრუქტურის ფარგლებში აკადემიურ ხარისხებს ექნებათ სხვადასხვანაირად განსაზღვრული შედეგები. პირველი და მეორე საფეხურის აკადემიურმა ხარისხებმა უნდა დააკმაყოფილონ ნებისმიერი — ინდივიდუალური, აკადემიური და შრომის ბაზრის – მოთხოვნები. პირველი აკადემიური ხარისხის მიღების შემდეგ, ლისაბონის კონვენციის შესაბამისად, სტუდენტს უნდა ჰქონდეს უფლება მონაწილეობა მიიღოს მეორე საფეხურის პროგრამაში. მეორე საფეხურის აკადემიური ხარისხი დოქტორანტურაში სწავლის საშუალებას იძლევა.

მინისტრები იწვევენ სამუშაო ჯგუფს, რათა გამოარკვიონ, თუ როგორ შეიძლება შემოკლებულ ვადებში განხორციელებული უმაღლესი განათლების დაკავშირება კვალიფიკაციების სტრუქტურის პირველი საფეხურის აკადემიურ ხარისხთან.

მინისტრები ყურადღებას ამახვილებენ თავიანთ ვალდებულებებზე, რადგან უმაღლესი განათლება გახადონ ყველასათვის ხელმისაწვდომი, ყველა შესაძლო საშუალებებით.

მობილობის ხელშეწყობა

უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის შექმნის საფუძველი სტუდენტების, აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის მობილობაა. მინისტრები აღნიშნავენ, რომ მობილობა მნიშვნელოვანია, როგორც აკადემიური და კულტურული, ასევე პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური სფეროებისათვის. მინისტრები კმაყოფილებით შენიშნავენ, რომ მათი ბოლო შეხვედრის შემდეგ გააქტიურდა და გაიზარდა მობილობა ევროკავშირის პროგრამების წყალობით. ისინი შეთანხმდნენ, რომ გადადგმული იქნება ნაბიჯები სტუდენტების მობილობის სტატისტიკური მონაცემების ხარისხისა და სისრულის გასაუმჯობესებლად.

განათლების მინისტრები ადასტურებენ თავიანთ განზრახვას გამოიყენონ მაქსიმალური ძალისხმევა იმ დაბრკოლებათა გადასალახავად, რომლებიც აფერხებენ მობილობას უმაღლესი განათლების ევროპულ სივრცეში. სტუდენტთა მობილობის ხელშეწყობის მიზნით მინისტრები გადადგამენ აუცილებელ ნაბიჯებს, რათა სტუდენტმა შეძლონ ეროვნული გრანტებისა და სესხების გამოყენება

კრედიტების სისტემის ჩამოყალიბება:

მინისტრები აღნიშნავენ კრედიტების ტრანსფერის ევროპული სისტემის (ECTS) მნიშვნელოვან როლს სტუდენტთა მობილობის გაუმჯობესებასა და საერთაშორისო კურიკულუმების განვითარების საქმეში. კრედიტების ტრანსფერის ევროპული სისტემა ხდება კრედიტების ეროვნული სისტემის საფუძველი. მინისტრები მხარს უჭერენ კრედიტების ტრანსფერის ევროპული სისტემის შემდგომ განვითარებას იმ მიზნით, რომ იგი გახდება არა მხოლოდ ტრანსფერის, არამედ კრედიტების აკუმულაციის სისტემაც და სისტემატურად იქნება გამოყენებული ჩამოყალიბების პროცესში მყოფი უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის განვითარებასთან ერთად.

აკადემიური ხარისხების აღიარება: იოლად გასაგები და შესადარი ხარისხების სისტემის შემოღება

მინისტრები ხაზს უსვამენ ლისაბონის კონვენციის მნიშვნელობას, რომელიც ბოლონიის პროცესში მონაწილე ყველა ქვეყნის მიერ უნდა იქნეს რატიფიცირებული, და მოუწოდებენ საინფორმაციო ცენტრების ევროპულ ქსელს (ENIC) და აკადემიური აღიარების ეროვნულ საინფორმაციო ცენტრებს (NARIC) კომპეტენტურ ეროვნულ ხელისუფლებასთან ერთად ხელი შეუწყონ კონვენციის შემდგომ დანერგვას.

მათ დაისახეს მიზნად, რომ 2005 წლიდან ყოველმა კურსდამთავრებულმა ავტომატურად და, ამავე დროს, უფასოდ მიიღოს დიპლომის დანართი. დიპლომის დანართი უნდა შეიქმნას და გაიცეს ევროპაში ფართოდ გავრცელებულ ენაზე.

მინისტრები მიმართავენ სასწავლებლებსა და დამქირავებლებს გამოიყენონ დიპლომის დანართი ანუ ისარგებლონ აკადემიური ხარისხების სისტემების გაუმჯობესებული გამჭვირვალობითა და მოქნილობით, ამით კი ხელი შეუწყონ დასაქმების შესაძლებლობების ზრდასა და შემდგომი სწავლისათვის აკადემიური აღიარების გაიოლებას.

უმაღლესი განათლების დაწესებულებები და სტუდენტები

მინისტრები მიესალმებიან ბოლონის პროცესში უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და სტუდენტების მონაწილეობის მზაობას და აღიარებენ, რომ ამ პროცესში ყველა პარტნიორის აქტიური მონაწილეობა განაპირობებს მის გრძელვადიან წარმატებას.

აცნობიერებენ რა იმ წვლილს, რომლის შეტანაც შეუძლიათ ძლიერ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებაში, მინისტრები აღიარებენ, რომ დაწესებულებებს უნდა მიეცეთ უფლება დამოუკიდებლად მიიღონ გადაწყვეტილება შიდა ორგანიზაციულ და ადმინისტრაციულ საკითხებზე. მინისტრები მოუწოდებენ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს, რათა უზრუნველყონ რეფორმების სრული ინტეგრაცია დაწესებულებათა ძირითად ფუნქციებსა და პროცესებში.

მინისტრები აღნიშნავენ ბოლონის პროცესში სტუდენტური ორგანიზაციების კონსტრუქციულ მონაწილეობას და ხაზს უსვამენ სამომავლო ღონისძიებებში სტუდენტების უწყვეტად და ადრეული ეტაპიდან ჩართვის აუცილებლობას.

სტუდენტები უმაღლესი განათლების მართვის სრულუფლებიანი პარტნიორები არიან. მინისტრები აღნიშნავენ, რომ ეროვნული სამართლებრივი ზომები სტუდენტების მონაწილეობის უზრუნველყოფისათვის ფართოდაა მიღებული უმაღლესი განათლების ევროპულ სივრცეში. ისინი, ასევე მოუწოდებენ სასწავლებლებსა და სტუდენტთა ორგანიზაციებს გამონახონ სხვადასხვა გზები, რომელთა მეშვეობითაც მოხდება უმაღლესი განათლების მართვაში სტუდენტების მონაწილეობის გაზრდა.

მინისტრები აცენტს აკეთებენ სტუდენტებისათვის სწავლისა და ცხოვრების ღირსეული პირობების შექმნის საჭიროებაზე, რათა სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის მიუხედავად მათ შეძლონ სწავლის წარმატებით დასრულება სათანადო დროში. ისინი ხაზგასმით აღნიშნავენ სტუდენტების სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის შესახებ შესაძარბელი მონაცემების არსებობის აუცილებლობას.

ევროპული განზომილებები უმაღლეს განათლებაში

მინისტრები აღნიშნავენ, რომ პრადის მოწოდების შესაბამისად ვითარდება დამატებითი მოდულები, კურსები, ევროპული სტანდარტების მიმართულების შესაბამისი კურიკულუმები და სხვა.

ისინი აღნიშნავენ, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებით ინიციატივა გამოიჩინეს ევროპის სხვადასხვა ქვეყნების უმაღლესმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა, რათა გააერთიანონ თავიანთი აკადემიური რესურსები და კულტურული ტრადიციები იმისათვის, რომ ხელი შეუწყონ ინტეგრირებული სასწავლო პროგრამებისა და ერთობლივი აკადემიური ხარისხების განვითარებას პირველ, მეორე და მესამე საფეხურებზე.

გარდა ამისა, ისინი ხაზს უსვამენ საზღვარგარეთ სწავლის შესაბამისი პერიოდის უზრუნველყოფის აუცილებლობას ერთობლივი აკადემიური ხარისხების პროგრამების ფარგლებში, ისევე როგორც შესაბამის დებულებებს ენობრივი მრავალფეროვნებისა და ენის სწავლების შესახებ, რადგან სტუდენტებმა შეძლონ თავიანთი პოტენციალის სრულყოფილი გამოყენება შრომის ბაზარზე და გააცნობიერონ ევროპის მოქალაქეობა.

მინისტრები თანახმანი არიან პასუხისმგებლობა აიღონ და ეროვნულ დონეზე გამორიცხონ ყველა საკანონმდებლო წინააღმდეგობა, რაც ხელს უშლის ასეთი აკადემიური ხარისხების აღიარებასა და დანერგვას; და აქტიურად დაუჭირონ მხარი ერთობლივი აკადემიური ხარისხის მისაღწევად ინტეგრირებული კურიკულუმების განვითარებას და ხარისხის ადეკვატურ უზრუნველყოფას.

უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის მიმზიდველობა

მინისტრები აღიარებენ, რომ ევროპული უმაღლესი განათლების მიმზიდველობა და გამჭვირვალობა კიდევ უფრო უნდა გაძლიერდეს. მათ დაადასტურეს მზადყოფნა მესამე ქვეყნების სტუდენტებისათვის სტიპენდიების პროგრამების შემდგომი განვითარებისათვის.

მინისტრები აცხადებენ, რომ უმაღლესი განათლების სფეროში ტრანსნაციონალური გაცვლები უნდა წარმოებდეს აკადემიური ღირებულებების ბაზაზე და თანახმანი არიან იმუშაონ ამ მიმართულებით ყველა შესაბამის ფორუმზე. ყველა სათანადო ვითარებაში ასეთი ფორუმები უნდა ითვალისწინებდნენ სოციალურ და ეკონომიკურ პარტნიორებს.

ისინი მხარს უჭერენ რეგიონებთან თანამშრომლობას მსოფლიოს სხვადასხვა ნაწილში ამ რეგიონების წარმომადგენლებისათვის ბოლონის სემინარებისა და კონფერენციების ჩატარებით.

სწავლა მთელი სიცოცხლის მანძილზე

მინისტრებმა ხაზი გაუსვეს უმაღლესი განათლების მნიშვნელობას მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის უზრუნველსაყოფად. ისინი ღებულობენ სათანადო ზომებს, რათა შეასწორონ თავიანთი ეროვნული პოლიტიკა აღნიშნული მიზნის რეალიზებისათვის და დაარწმუნონ უმაღლესი

განათლების დაწესებულებები და ყველა დაინტერესებული პირი, რომ გაზარდონ შესაძლებლობები, რათა უმაღლესი განათლების დონეზე უზრუნველყოფილი იყოს სწავლა მთელი სიცოცხლის მანძილზე, წინა განათლების აღიარების ჩათვლით. მათ აღნიშნეს, რომ ამგვარი მოქმედება უნდა იყოს უმაღლესი განათლების შემადგენელი ნაწილი.

გარდა ამისა, მინისტრები მოუწოდებენ მათაც, ვინც მუშაობს კვალიფიკაციების სტრუქტურაზე უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცისათვის, შექმნან ფართომასშტაბიანი მოქნილი სწავლის გზები, შესაძლებლობები და ტექნიკური რესურსები და უზრუნველყონ კრედიტების ტრანსფერისა და აკუმულაციის ევროპული სისტემის (ECTS) კრედიტების სათანადო გამოყენება.

ისინი ხაზს უსვამენ, რომ აუცილებელია ყველა მოქალაქისათვის პირობების გაუმჯობესება მათი უნარისა და მისწრაფებების შესაბამისად, რათა მათ შემდგომ მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლა უმაღლესი განათლების სფეროში.

დამატებითი ღონისძიებები

უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცე და კვლევის ევროპული სივრცე – ცოდნაზე დაფუძნებული საზოგადოების ორი საყრდენი

აცნობიერებენ რა, უმაღლესი განათლების ევროპულ სივრცესა და კვლევის ევროპულ სივრცეს შორის უფრო ახლო კავშირების ხელშეწყობის აუცილებლობას, და მთელს ევროპაში კვლევების როგორც უმაღლესი განათლების განუყოფელი ნაწილის მნიშვნელობას, მინისტრები საჭიროდ მიიჩნევენ, რომ ბოლონის პროცესში ამჟამად არსებული უმაღლესი განათლების ორი ძირითადი საფეხურის გარდა მესამე საფეხურად შეიტანონ დოქტორანტურის დონე.

მათ ხაზი გაუსვეს, რომ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კვლევების, კვლევების სწავლების და ინტერდისციპლინარობის ხელშეწყობა უმაღლესი განათლების ხარისხის გაუმჯობესებისა და ევროპის უმაღლესი განათლების კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის. მინისტრები მიიჩნევენ, რომ უფრო მეტი ყურადღებით უნდა მოეკიდონ დოქტორანტურისა და დოქტორანტურის შემდგომ საფეხურებზე მობილობას და ამ პროცესებში ჩართულ დაწესებულებებს მიუთითებენ დოქტორანტურაში სწავლებისა და ახალგაზრდა მეცნიერების მომზადებაში თანამშრომლობისაკენ.

მინისტრები გაატარებენ ყველა აუცილებელ ღონისძიებას, რადგან ევროპის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები გახდნენ უფრო მიმზიდველი და ეფექტიანი პარტნიორები. ამიტომაც მინისტრებმა მიმართეს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს, რომ გაზარდონ სამეცნიერო კვლევების როლი ტექნოლოგიური, სოციალური და კულტურული წინსვლისათვის.

მინისტრები აცნობიერებენ, რომ არსებობს წინააღმდეგობები, რომლებიც ამუხრუჭებენ ამ მიზნის მიღწევას და რომ მათი მოგვარება შეუძლებელია მხოლოდ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ. იგი

მოითხოვს ძლიერ მხარდაჭერას (ფინანსურის გათვალისწინებით), და ეროვნული მთავრობებისა და ევროპული ორგანოების შესაბამის გადაწყვეტილებებს.

და ბოლოს, მინისტრებმა განაცხადეს, რომ ხელი უნდა შეეწყოს დოქტორანტურის საფეხურზე ქსელების არსებობას, რაც სტიმულს მისცემს უმაღლესი განათლების სრულყოფას და გახდება უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის ერთ-ერთი მახასიათებელი.

მიმოხილვა

2010 წლისათვის დასახული მიზნების თვალსაზრისით, მოსალოდნელია რომ მიღებული იქნება ზომები ბოლონის პროცესში მიღწეული შედეგების ანალიზისათვის. შუალედური შეფასების პროცედურა რეალურად მიმდინარე პროცესების შესახებ სანდო ინფორმაციას მოგვაწვდის და საჭიროების შემთხვევაში შემოგვთავაზებს კორექტირების ღონისძიებებს.

მინისტრებმა სამუშაო ჯგუფს დაავალეს 2005 წლის სამიტისათვის მიღწეული შედეგების შეჯამების პროცესის ორგანიზება და დეტალური მოხსენებების მომზადება იმ შუალედური პრიორიტეტების პროგრესსა და განხორციელებაზე, რომელიც მომავალი ორი წლისათვისაა დასახული:

- ხარისხის უზრუნველყოფა
- ორსაფეხურიანი სისტემა
- აკადემიური ხარისხებისა და სწავლის ხანგრძლივობის აღიარება

გარდა ამისა, მონაწილე ქვეყნებმა უნდა უზრუნველყონ აუცილებელი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, უმაღლესი განათლების კვლევისათვის ბოლონის პროცესის მიზნებთან დაკავშირებულ საკითხებზე. მიმდინარე კვლევებისა და კვლევის შედეგების საინფორმაციო ბაზებზე ხელმისაწვდომობა უნდა იქნეს გამარტივებული.

შემდგომი ნაბიჯები

ახალი წევრები

მინისტრები აუცილებლად მიიჩნევენ პრადის კომუნიკეს შესაბამისი დებულების ადაპტირებას გაწევრიანების შესახებ განაცხადზე შემდეგი სახით: ევროპის კულტურული კონვენციის მონაწილე ქვეყნებს უფლება აქვთ გაწევრიანდნენ უმაღლესი განათლების ევროპულ სივრცეში, იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ამავე დროს გამოხატავენ სურვილს, რომ მიიღებენ და განახორციელებენ ბოლონის პროცესის მიზნებს თავიანთი უმაღლესი განათლების სისტემებში. გასაწევრიანებელი ქვეყნების განაცხადები უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ დანერგავენ ისინი დეკლარაციის პრინციპებსა და მიზნებს.

მინისტრებმა გადაწყვიტეს, მიეღოთ ალბანეთის, ანდორის, ბოსნიის და ჰერცეგოვინის, წმინდა საყდარის, რუსეთის, სერბეთის, მონტენეგროს და "ყოფილი იუგოსლავიის რესპუბლიკა მაკედონიის" განაცხადი გაწევრიანების

შესახებ და მიესალმნენ ამ ქვეყნებს, როგორც ახალ წევრებს. ამრიგად, პროცესი 40 ევროპულ ქვეყანამდე გააფართოვდა.

მინისტრები აღიარებენ, რომ ბოლონიის პროცესში მონაწილეობის მიღება გულისხმობს არსებით ცვლილებას და რეფორმას ყოველი ხელის მომწერი ქვეყნისათვის. ისინი შეთანხმდნენ, ხელი შეუწყონ ახალ წევრებს ცვლილებებსა და რეფორმებში მათი დისკუსიებსა და ურთიერთდახმარების პროცესებში ჩართვით, რაც ბოლონიის პროცესით გათვალისწინებულია.

სტრუქტურა

მინისტრები კომუნიკეში შეტანილი ყოველი საკითხის განხილვას, ბოლონიის პროცესის წარმართვას და შემდეგ მინისტრთა კრების დაგეგმვას ანდობენ სამუშაო ჯგუფს, რომელიც უნდა შედგებოდეს ბოლონიის პროცესისა და ევროკომისიის ყველა წერი ქვეყნის წარმომადგენლებისაგან. ხოლო ევროსაბჭო, ევროპის უნივერსიტეტების ასოციაცია (EUA), უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ევროპული ასოციაცია (EURASHE), ევროპაში სტუდენტების ეროვნული კავშირები (ESIB) და გაერთიანებული ერების განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაცია (UNESCO/CEPES) ისარგებლებენ მრჩეველის სტატუსით. წელიწადში ორჯერ ამ ჯგუფის შეხვედრას უნდა თავმჯდომარეობდეს იმ ქვეყნის წარმომადგენელი, რომელიც იმ დროისათვის თავმჯდომარეობს ევროკავშირში, რომელსაც მოადგილეობას გაუწევს შემდეგი კონფერენციის მასპინძელი ქვეყანა.

ევროკავშირის თავმჯდომარე ქვეყნის წარმომადგენლის ხელმძღვანელობით შეიქმნება საბჭო, რომელიც ზედამხედველობას გაუწევს სამუშაო ჯგუფის საქმიანობას. ამ ჯგუფის შემადგენლობაში შევა თავმჯდომარე, მომავალი მასპინძელი ქვეყნის წარმომადგენელი - როგორც მოადგილე, ევროკავშირის ყოფილი და მომავალი თავმჯდომარე ქვეყნის წარმომადგენლები, სამი მონაწილე ქვეყნის წარმომადგენელი, რომელთაც აირჩევს სამუშაო ჯგუფი ერთი წლით; ევროკომისიის წარმომადგენლები და როგორც მრჩეველი წევრები: ევროპის საბჭო, ევროპის უნივერსიტეტების ასოციაცია (EUA), უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ევროპული ასოციაცია (EURASHE) და ევროპაში სტუდენტების ეროვნული კავშირები (ESIB). სამუშაო ჯგუფს და საბჭოს, საჭიროებისამებრ შეუძლიათ მოიწვიონ სპეციალური მუშა ჯგუფები.

შედეგების შემსწავლელ შემდგომ საქმიანობას ხელს შეუწყობს სამდივნო, რომელიც შეიქმნება შემდეგი მინისტრთა კონფერენციის მასპინძელი ქვეყნის მიერ.

ბერლინის კონფერენციის შემდგომ გამართულ პირველ შეკრებაზე სამუშაო ჯგუფს მოეთხოვება განსაზღვროს საბჭოს პასუხისმგებლობა და სამდივნოს ამოცანები.

სამუშაო პროგრამა 2003-2005

მინისტრები სთხოვენ სამუშაო ჯგუფს, კოორდინაცია გაუწიოს სამუშაოებს ბოლონის პროცესის წინსვლისათვის ისე, როგორც მითითებულია ამ კომუნიკეში და გააკეთოს ამის შესახებ ანგარიში მინისტრთა შემდგომ შეხვედრაზე 2005 წელს.

შემდეგი კონფერენცია

მინისტრების გადაწყვეტილებით შემდეგი კონფერენცია ჩატარდება 2005 წლის მაისში, ქალაქ ბერგენში (ნორვეგია).